

“L’antisemitisme actual és un tòpic ideològic, un rebuig a la modernitat occidental”

22/05/2015 - Marina Bou per a Flama.info

La tarda d'aquest 21 de maig, la sala d'actes del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes va acollir una nova sessió dels Diàlegs de Pedralbes, organitzats per l'Institut de Cultura de Barcelona amb la col·laboració de l'Editorial Fragmenta. Els escriptors Manuel Forcano i Vicenç Villatoro van ser els ponents convidats a l'acte, que va titular-se “Desfent tòpics sobre els jueus”. Com a moderador hi va assistir el doctor en Filosofia i Teologia i catedràtic de Filosofia de la URL Francesc Torralba, el qual va introduir els oradors en la primera xerrada sobre judaisme dins el marc dels Diàlegs de Pedralbes. (vídeo de l'acte)

El primer a parlar va ser Manuel Forcano, i va centrar-se en quatre tòpics sobre els jueus creats durant l'edat mitjana: el jueu com a personatge avar i cobdiciós, uns suposats trets físics comuns, la manca d'higiene i la concepció del poble jueu com una comunitat aïllada i tancada en si mateixa. Per desmuntar aquests estereotips, l'escriptor va fer gala dels seus coneixements històrics: els jueus, va explicar, van veure's obligats a treballar en el comerç a causa de la marginació que patien, movien diners i -davant la prohibició cristiana de fer préstecs amb interessos- van introduir-se en aquest negoci. A més, pel que fa al tòpic que els tanca a la seva comunitat, Forcano

va destacar el Concili del Laterà III que es va celebrar el 1179 sota la presidència del papa Alexandre III com a impulsor dels calls jueus a Catalunya.

Al seu torn, Vicenç Villatoro va traslladar el seu discurs a l'època contemporània. Un cop descartat el vessant racial (no hi ha trets físics comuns -o raça- que agrupi els jueus) i religiós (a partir del segle XV ser jueu esdevé més un tema de sang que de fe). Villatoro va referir-se a l'antisemitisme actual com "un tòpic ideològic, un rebuig a la modernitat occidental" que tan bé representa aquest poble. En aquest sentit, l'escriptor va referir-se al judaisme com la primera religió monoteista capaç de separar els conceptes de delictes i pecat (o el que és el mateix: codi de conducta col·lectiu i individual) i, per tant, de fer un primer pas cap a la modernitat que el cristianisme trigaria molt més a assolir i que l'islam "encara no ha fet". Amb tot, per a Villatoro el principal tòpic sobre els jueus continua sent el que pensa que és un poble que conspira per controlar-ho tot.

Després de les intervencions dels ponents, el públic de la sala va tenir l'oportunitat de fer preguntes. Una de les més interessants va referir-se al fet que es relacioni els jueus amb Israel, sense pensar que poden haver-hi jueus d'altres nacionalitats o israelians no jueus. Per respondre, Villatoro va referir-se a una "responsabilitat occidental d'ignorància" que cal pal·liar amb pedagogia -sobretot- des dels mitjans de comunicació. Per acabar, l'escriptor va referir-se a una falsa relació del cristianisme i l'antisemitisme i va assegurar que tot i haver tingut una certa "responsabilitat" en el tractament dels jueus al llarg de la història, el cristianisme no és "culpable" de res.

FLAMA, Agència Cristiana de Notícies.